

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดให้ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 5,403 คน (ฝ่ายทะเบียนอำเภอยางสีสุราช. 2555 : 10)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 373 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดย ใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973 : 727)

2.1 หาขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ด้วยสูตรของยามานะ (Yamane, 1973 : 727)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

กำหนดให้ไม่เกิน .05
แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{5,403}{1 + 5,403 (0.05)^2} = \frac{5,403}{14.51} = 372.37$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณตามสูตรของ ยามาเน่
คำนวณได้ 372.37 คน เพื่อให้การวิจัยสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 373 คน

2.2 ผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยแยกตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านทั้ง 19 หมู่บ้าน แต่เนื่องจากแต่ละหมู่บ้านมีจำนวนประชากรไม่เท่ากัน เพื่อให้การกระจายของกลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทั้ง 19 หมู่บ้าน ผู้วิจัยจึงทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การเปรียบเทียบบัญญัติไตรยางศ์เพื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน โดยคิดจากจำนวนประชากรของหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านคูณด้วยขนาดกลุ่มตัวอย่างและหารด้วยประชากรทั้งหมด ผลคำนวณแสดงตามตารางที่ 2

ตัวอย่างการคำนวณ หมู่ที่ 1 บ้านเวงคง

$$\text{บ้านเวงคง} = \frac{373 \times 438}{5,403} = 30$$

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ประชากร (ผู้มีสิทธิ เลือกตั้ง)	กลุ่ม ตัวอย่าง
1	บ้านเวดง	438	30
2	บ้านหนองแหน	327	23
3	บ้านหนองยาง	308	21
4	บ้านนกกะเหาะ	281	19
5	บ้านดงแคน	255	18
6	บ้านโคน	320	22
7	บ้านโนนสะอาด	135	9
8	บ้านโคกสะทอน	304	21
9	บ้านบุงจ้าว	303	21
10	บ้านเปล่ง	329	23
11	บ้านหัวเรือ	284	20
12	บ้านโนนกระยอม	384	26
13	บ้านโนนสมบูรณ์	303	21
14	บ้านดงจาน	294	20
15	บ้านหนองม่วง	133	9
16	บ้านโนนลาน	204	14
17	บ้านโนนเจริญ	254	17
18	บ้านบัวทอง	183	13
19	บ้านดงใหม่	364	25
รวม		5,403	373

2.3 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) หลังจากได้สัดส่วนตัวอย่างจากจำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้านแล้ว ได้สุ่มตัวอย่างแบบง่าย

จากจำนวนประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม ตามสัดส่วนของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน แล้วใช้วิธีการจับสลาก โดยเขียนชื่อประชาชนลงในแผ่นกระดาษ ใช้ 1 แผ่น ต่อ 1 คน ชื่อประชาชนลงในกล่องเขย่าให้คลุกกันไป แล้วจึงหยิบออกมาทีละแผ่นเมื่อจับได้ชื่อใดก็เขียนไว้แล้วนำไปไว้ในกล่อง เพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆกัน ถ้าจับได้รายชื่อเดิมให้จับใหม่ เมื่อครบตามจำนวนสัดส่วนในหนึ่งหมู่บ้าน ก็จะทำการจับสลากของแต่ละหมู่บ้าน ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะครบ 19 หมู่บ้าน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 373 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert Type) มี 5 ระดับ ได้แก่ ความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม

2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จากเอกสารการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 72)

3. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามกรอบแนวคิดในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงดง อำเภอขวงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยปรับปรุงจากแบบสอบถามของพิเชษฐพงศ์ อายุนันท์ (2555 : 130 - 136) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความเหมาะสม และความถูกต้อง

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้อง ชัดเจนของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 นายเทพฤทธิ์ มงคลวุฒิ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลราษฎรเจริญ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา

5.2 นางบังอร ศรีโนรินทร์ วุฒิ ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองหนอง ตำบลขวงสีสุราช อำเภอขวงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

5.3 นายสันต์ เพ็ชรดวงษ์ วุฒิ ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการวิจัยการศึกษา) ข้าราชการบำนาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาเพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยวิธีการ IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้สูตรของ โรวินลลี และแฮมเบิลตัน Rovinelli and Hambleton (สมนึก ภัททิษณี. 2544 : 219-233)เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนน มีดังนี้ + 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ 0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ - 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ เลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ซึ่งได้ข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ แล้วนำเสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลอง (Tryout) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

8. นำแบบสอบถามมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธี Item-total Correlation

9. นำค่าที่ได้จากการสอบถามค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากนายกององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยในการวิจัย เตรียมแบบสอบถาม เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 373 คน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม แล้วชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำการวิจัย และความเป็นอิสระในการให้ข้อมูลรายละเอียด ของแบบสอบถาม ประโยชน์ที่กลุ่มตัวอย่าง และผู้อื่นจะ ได้จากการวิจัย

3. แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

การจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ นำมาใช้ในการวิเคราะห์โดยคิดเป็นร้อยละ

2. แยกแบบสอบถามตามหมู่บ้านอยู่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 :

การมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
การมีส่วนร่วมมาก	ให้	4	คะแนน
การมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อย	ให้	2	คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

4. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

สำเนารูป

4.1 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกเป็นรายด้าน และรายชื่อเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2551 : 186)

ค่าเฉลี่ย	การมีส่วนร่วม
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

4.2 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงคอง อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมแบ่งกลุ่มตาม หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F -test (One-Way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการ L.S.D. (Least Significant Difference)

4.3 วิเคราะห์และสังเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด โดยสรุปแปลความหมายและแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติที่ใช้ประกอบด้วย

1. หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่ต้องการวัดใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ โดยใช้วิธีหาความเชื่อมั่นใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

4. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

5. สถิติทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ตัวแปร เพศ ด้วย t -test, ระดับการศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ด้วย F -test (One-Way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบว่ามี ความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ L.S.D. (Least Significant Difference) (ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ และพีรสิทธิ์ คำนวนศิศิลป์. 2550 : 146-147)

6. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะ จะใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และพรรณนา ความ